

mi, men desværre insisterede regeringen på, at andre studerende skulle betale til de studerende forsørgere. Den regning vil Enhedslisten gerne have bliver sendt til nogle uden for uddannelsessystemet, som har lidt flere penge end de studerende, og bl.a. derfor kunne vi ikke nå frem til enighed.

Men jeg vil sige, at vi på de handicappedes vegne er utrolig glade for at have lettet vejen gennem uddannelsessystemet, og tilbage synes jeg sådan set kun står nu at få afgrænset, hvem det er, der kan modtage tillægsstipendiet, og her er det selvfølgelig vigtigt for Enhedslisten, som jeg går ud fra det også er vigtigt for alle andre partier, at alle, hvis erhvervsvejne er begrænset af den ene eller den anden grund, får mulighed for at komme i betragtning til stipendiet.

Jeg har stillet et par spørgsmål i udvalget, som jeg selvfølgelig håber at få svar på inden tredjebehandlingen af forslaget, men under alle omstændigheder skal jeg meddele, at Enhedslisten kan støtte forslaget.

Bodil Kornbek (KD):

Kristendemokraterne er lige så glade og tilfredse og positive som alle andre partier i dag, når det drejer sig om det her lovforslag om et SU-tillæg til handicappede.

Vi ved, at uddannelsessøgende med handicap undertiden jo har en begrænset evne til at påtage sig erhvervsarbejde ved siden af uddannelsen. Dermed har de jo ikke de samme muligheder for at supplere deres uddannelsesstøtte som de fleste andre uddannelsessøgende. Tillægsstipendiet giver dem samme økonomiske muligheder som studerende, der arbejder ved siden af studiet op til fribeløbet.

I dag skal handicappede, der ønsker uddannelser og søger optagelse på et studium, kunne sandsynliggøre over for socialforvaltningen, at tilkendelse af revalideringsydelse til uddannelse vil føre til beskæftigelse. Dette vanskeliggør jo handicappedes muligheder for at få en uddannelse, som de har engagement og motivation for at gennemføre. Det bliver nu ændret, og det er vi selvfølgelig positive over for.

Vi er også tilfredse med, at der vil komme en vurdering af ordningen, så de intentioner, der ligger i forslaget, også rent faktisk er det, der bliver ført ud i praksis.

Så jo, det er en god dag også for Kristendemokraterne.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Også jeg synes, at det er en rigtig god dag i dag, og tak til Folketingets partier for den brede opbakning og tilslutning til forslaget her.

Jeg skal ikke forlænge debatten yderligere, men blot understrege, at jeg er utrolig glad for, at det er et enigt Folketing, der imødekommer et mangeårigt ønske fra handicaporganisationerne om at skaffe en bedre ligestilling, en bedre ligebehandling, i det danske samfund, og jeg er utrolig glad for, at det er lykkedes at opnå politisk enighed om det netop i år, hvor vi jo har det internationale handicapår.

Mange tak til Folketingets partier for en enstemmig tilslutning til forslaget her. Så er jeg, nøjagtig ligesom de forskellige ordførere har påpeget det, naturligvis optaget af at følge implementeringen af det, som vi har besluttet her, hvorfor jeg er utrolig glad og tilfreds med, at vi blev enige om at lave en evaluering af ordningen allerede efter 1 år.

Kl. 17.55

Tak for Folketingets opbakning til forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af lovforslag nr. L 82: Forslag til lov om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), lov om produktionsskoler og lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Opfølgning på finanslovaftalen om omstillingsreserven og regelforenkling).

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs).
(Fremsat 13/11 2003).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Leif Mikkelsen (V):

Det er en opfølgning på finanslovaftalen, og der er meget godt at sige om det, fordi der her sendes et hovedsignal om, at en række af de ting, der har været indført på det her område, videreføres. For de frie kostskoler kan vi sige, at spørgsmålet om integration stadig væk gøres som en tillægstakst, spørgsmålet om en særlig takst for de elever, der kommer fra de nye EU-lande, videreføres, så der er altså en kontinuitet i det. Det er blot en glædelig konstatering, fordi det ofte har været fremført med bekymring for denne her skoleform, om det her nu var etårigt og dermed stoppede. Så det er et væsentligt signal, der ligger i, at det er det ikke nødvendigvis, når der en gang er fundet på noget fornuftigt.

Så er der en ny tillægstakst for de undervisningspligtige på nogle efterskoler, altså 8.-9. klasse, som vi er meget spændt på at se virkningen af, som forfølger den signalgivning, at udviklingen på disse skoler med sammensætning af eleverne gerne skulle påvirkes i positiv retning, så der var flere, der søgte den skoleform allerede i 9. klasse, inden disse skoler udelukkende bliver 10.-klasse-skoler.

Så er der en forhøjelse af tilskuddet til de lange kurser på højskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, og det er jo et signal om, at med de lange kurser taler vi om værdierne af et sådant skoleophold med at bo der og være der og deltage i socialt fællesskab og dermed i det hele taget styrke vejledningen til at komme videre i livet eller uddannelseslivet, og det bliver altså påskønnet her.

Endelig bliver der altså en særlig tillægstakst til it for de yngste årgange på de frie grundskoler.

Så kan vi konstatere med glæde, at høringsvarene faktisk har været generelt positive, og så endelig notere os, at der her er forfulgt linjen om forenkling og afbureaukratisering, idet vi bevæger os væk fra ansøgningspuljer og i højere grad til tillægstakster.

Vi kan bestemt anbefale den form for udmøntning af finanslovaftalens omstillingsreserver.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Venstre er et liberalistisk parti, det skjuler partiet ikke. Venstre vil gerne kaldes et liberalt parti, hvis det var tilfældet, så skjuler Venstre det.

I hvilket omfang synes hr. Leif Mikkelsen, at det er i overensstemmelse med en liberal tænkning, en frihedstænkning, at man siger til forskellige frie skolers organisationer og de enkelte frie skoler: I får nogle penge, hvis I gør sådan og sådan. Til trods for at de sådan set har organiseret det selv, og de har haft nogle mennesker, som søgte de frie skoler af egen fri vilje, så siger regeringen, og i år kun sammen med Dansk Folkeparti, sidste år sammen med Det Radikale Venstre: I får pengene, hvis I gør sådan og sådan.

Hvordan har et parti, der ynder at kalde sig liberalt, det på denne her måde?

Kl. 18.00

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Hr. Leif Mikkelsen var glad for forslaget; det er ikke noget, der undrer nogen.

Men jeg vil spørge hr. Leif Mikkelsen: Er det ikke at tage forskud på højskolekommissionens arbejde – en kommissionen, som jeg har noteret mig, at regeringen og Venstre har nedsat – at man nu favoriserer lange kurser? Og mener hr. Leif Mikkelsen, at det er i tidens trend, at det moderne menneske kan tage så lang tid fri, som der kræves her? Skal højskolen overleve, skal der så ikke også være en vis fleksibilitet? Vi var jo enige om de fleksible muligheder, der ligger i den nuværende højskolelov. Det var det ene.

Det andet, jeg vil spørge hr. Leif Mikkelsen om, er: Der findes jo 9-10 efterskoler, som udelukkende baserer sig på 10.-klasse-elever, og hvor er det pædagogiske belæg for at sige, at de nu skal starte i 8. og 9. klasse? Og er det ikke at tage forskud på den reform, der skal komme, eller de ændringer, der måtte komme på baggrund af den evaluering, der har været af 10. klasse? Hvad er det, man mener omkring pædagogikken, og hvorfor mener man det omkring 10. klasse her?

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Først til hr. Aage Frandsen: Nu er der det at notere sig, at heldigvis er det sådan på uddannelsesområdet, at pengene tilbageføres, selv om også de frie skoler på grund af størrelsen af tilskuddet jo bliver ramt af enhver bevægelse på finansloven. Jeg vil bare understrege her, at disse skoleformer jo fortsat får langt hovedparten af deres tilskud helt uden betingelser; det er alene baseret på, at der er en elev, der melder sig til. Dermed er der en høj grad af frihed, og det er,

kan vi sige, et hjørne af finansloven, hvor man arbejder med omstilling og udvikling. Det sker jo i øvrigt i god samtale med disse frie skolers foreninger, så der forfølges et spor, en linje, for et lille hjørne til udvikling og omstilling.

Til hr. Carsten Hansen om det at tage forskud på højskoledebatten: Jah, det kan man tolke. Der har været meget klare signaler, mener jeg, om – nu har alle partier jo også haft lejlighed til at udtale sig i Højskolebladet – at man virkelig ønsker at prioritere de lange kurser, at det reelle højskoleindhold findes på de lange kurser. Derfor er det fornuftigt af regeringen at forfølge den vej som en særlig støtte til højskolerne. Jeg synes, der ligger et positivt signal i, at denne regering altså ønsker at styrke det egentlige højskolearbejde.

Med hensyn til de rene 10.-klasse-skoler ser vi da gerne, at de lytter til signalet om, at der faktisk ligger en forpligtelse for den skoleform, der arbejder som efterskoler, til at være opmærksom på, at der er andet i deres boldgade end 10. klasse, så de kan jo passende overveje muligheden for at sende et signal om, at de også kunne rumme 9. klasse. Det er altså en gulerodsmetode, kunne man sige, i stedet for at tage andre signaler i anvendelse. Jeg synes, det er et meget fornuftigt signal, der sendes til den skoleform her.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Leif Mikkelsen siger, at langt hovedparten af pengene er givet i forvejen, dem får man som hidtil, og de penge, man har taget, kommer så ellers tilbage igen.

Jeg vil gerne spørge hr. Leif Mikkelsen, om han er opmærksom på, at efterskolerne sidste år fik 75 pct. af det beløb, de afgav, og at produktionskolerne i år får cirka en tredjedel af det, de afgiver. De fik i hvert fald ikke i dette finansår, 2003, de penge retur, som de afgav.

Jeg vil så godt vende tilbage til det der med, hvad frihed er for noget. Efterskolerne har jo administreret den frihed, de har, i forhold til de brugere, der er inden for området, og hvis brugerne i dag ville søge 9. klasse, så gjorde de det jo. Det er der mange, der gør, og det er glimrende, at de gør det; de gør det ud fra, hvad de unge mennesker og deres forældre synes er rigtigt, men nu er det staten – staten, som Venstre normalt ikke kan lide, men det kan man her – der siger: Det er bedre, I tager 9. klasse; det ved vi bedre, end de unge og forældrene ved det.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Det var selvfølgelig før hr. Leif Mikkelsens tid, at vi i dette høje parlament ændrede højskoleloven, men det var efter et grundigt arbejde, 2 års kommissionsarbejde, og i fuld enighed. Begrundelsen var dengang, vil jeg gerne sige til hr. Leif Mikkelsen, hvis hr. Leif Mikkelsen ikke ved det, at man bl.a. ville give lidt mere fleksible muligheder. Vi strammede også op omkring fagligheden; 50 pct. skulle være almindelig højskole.

Kl. 18.05

Nu kommer man så og siger fra Venstre og fra regeringen: For at I kan få de her taxameterpenge, er det altså de lange kurser, man prioriterer. Frem og tilbage, hr. Leif Mikkelsen, er lige langt. Men nu får skolerne altså færre muligheder for at overleve, fordi man tager en del af hundens egen hale og fodrer den med den ved at prioritere de lange kurser, modsat hvad Venstre mente for bare et par år siden.

Må jeg ikke have lov at sige omkring efterskolerne: I sin tid – og det må hr. Leif Mikkelsen med sin alder jo da i hvert fald kunne huske – var det sådan, at det var i 7., 8. og 9. klasse, eleverne gik på efterskole. Når man gik væk fra 8. klasse, var det, fordi de var for unge. Nu skal vi altså tilbage igen til det samfund, hr. Leif Mikkelsen kendte, da han var ung. Man vil altså prioritere 8. og 9. klasse i modsætning til alle de mange, der nu søger 10. klasse. Det virker, som om man søger tilbage til rødderne og til noget, man er fragået for mange år siden. Det er nogle vage begrundelser, synes jeg.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Hr. Aage Frandsen peger på, at efterskolerne ikke fik alle pengene tilbage, og forklaringen er jo den, at de ikke blev brugt på de områder, de nu var placeret i, at der altså var mindre aktivitet på området. Det er jo også derfor, at en tillægstakst, der udmøntes på det, man nu gør, er bedre end et bureaukratisk system. Det er også derfor, jeg peger på afbureaukratiseringen som et væsentligt element i fremtidens styring af de her puljer.

Om højskolerne er der jo det at sige, at hvis man vil styrke højskolearbejdet, så tror vi på, at det egentlige højskolearbejde er dér, hvor man er der en vis tid. Folkeoplysning tager faktisk tid. Og hvis vi skal snakke om demokratisk grundlag og værdier og hele det område, så er

det et godt signal at sige, at det er dér, pengene placeres.

I øvrigt er det i meget stor forståelse med Høj-skoleforeningen osv., at det er den vej, man går nu, og at det er en måde at føre pengene tilbage på i stedet for at få dem udmøntet på flere puljer. Så det må opfattes som en særdeles fornuftig sag.

Til spørgsmålet om 8. og 9. klasse: Nu er det politiske signal jo, at vi især ønsker en styrkelse af at tage 9. klasse på efterskolerne, men vi opererer altså her med den skolepligtige alder, og derfor er det selvfølgelig en mulighed, men hr. Carsten Hansen ved jo udmærket, hvor meget 8. klasse egentlig fylder på efterskolerne. Så det her er jo et signal om, at der godt kunne være flere, der især beskæftiger sig med 9. klasse, end der er nu. Hr. Carsten Hansen ved jo udmærket, at udviklingen for den skoleform har været, at man af mange hensyn har valgt over en årrække at prioritere 10. klasse i stedet for 9. klasse. Det ønsker vi at påvirke positivt ved en tillægstakst og ikke anvende andre metoder. Så det er god, gedigen politik og en politisk signalgivning.

Formanden:

Hr. Aage Frandsen for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Leif Mikkelsen siger, at en af grundene til, at man ikke brugte pengene for efterskolernes vedkommende i år, hænger sammen med, at efterskolerne ikke gjorde det, de fik at vide de skulle gøre. Det er jo korrekt. Sådan kan man jo altid gøre det: Man kan give pengene til noget, som efterskolerne ikke vil gøre. Det har man også gjort i det kommende år, nemlig med brobygningen. Det er jo stadig væk gældende.

Det vil jo stadig væk være sådan, at skolerne skal leve op til nogle bestemte ting, og hvis ikke de lever op til dem, jamen så får de ikke penge. Og så kan regeringen selvfølgelig til enhver tid sige, at det er, fordi regeringen er klogere end efterskolerne selv er. Det er da i orden, at regeringen siger, at de er klogere; man skulle så bare sige helt åbenlyst, at det er, fordi *staten* er klogere end den frie skoleverden.

Hvorfor er det så sådan, at efterskolerne i dag i højere grad har 10. klasser? Jamen det er jo ikke noget, efterskolerne bestemmer af sig selv, det er, fordi eleverne og forældrene har valgt 10. klasse.

Jeg vil godt spørge: Hvor langt har regeringen tænkt sig at gå i de kommende år? Hvor langt har Venstre tænkt sig at gå i de kommende år? Man kan jo tage hvert år. Næste år bliver det så 9.000 kr. i tillægstakst, så bliver det 12.000 kr., og efterhånden bliver det gratis – eller hvad?

Formanden:

Så er det hr. Carsten Hansen for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Folkeoplysning tager tid, siger hr. Leif Mikkelsen. Det kunne jo også gøres ved, at man havde flere korte kurser i et længere, sammenhængende ophold, hvilket måske ville gøre, at højskolerne kunne overleve i længere tid.

Jeg må konstatere, og det er jeg sådan set glad ved at få konstateret, at man nu har fået barberet vores daghøjskoler, som er en del af folkeoplysningsgrundlaget, væk, man har skåret godt og vel en tredjedel af tilskuddet til de folkeoplysende foreninger, man har fjernet folkeoplysningsudvalgene i kommunerne, og det næste skridt er så, at man også begynder at fjerne den enighed og den konsensus, der har været omkring højskolen, og det starter man så på nu ved ikke engang at ville afvente sin egen kommission, og den lov, vi i virkeligheden vedtog i enighed, er på vej ud.

Kl. 18.10

Om 8. klasse og 9. klasse skal jeg blot sige: At regeringen er så meget klogere end de mange tusind, ja, over 20.000 unge mennesker og forældre, der vælger højskolen efter 10. klasse, det er imponerende. Men god vind til hr. Leif Mikkelsen.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Til hr. Aage Frandsen: Nu ved jeg ikke, om det skal måles, hvem der er klogere. Jeg tror, det er udmærket, at efterskoler arbejder med elever, og at regeringen fører politik, som er det regeringen er valgt til.

Politik er altså også at forme det her samfund, og når det gøres positivt, vil jeg fastholde, at der sker en ganske fornuftig udvikling i dialog med de her skoleformer. Vi skal jo lige huske på, at der er en politisk velvilje til at understøtte denne her skoleform med statstilskud, som jo er langt den dominerende tilskudsform, også i forhold til forældrebetalingen. Der er altså et positivt

signal om, at det offentlige ønsker at støtte den skoleform i tillid til, at man gør det godt, og at et lille hjørne bruges til udvikling, omstilling, forsøg osv. Så det er stadig væk ganske fornuftigt.

Jeg skal ikke her lægge mig fast på, hvor langt man vil gå. Vi tager stilling til over tid, hvor langt der skal gå i retning af at påvirke udviklingen positivt.

Når hr. Carsten Hansen her stiller sig op og begynder at holde et længere indlæg om, hvor meget man nu har fjernet, så er det dog et minimumskrav at holde sig til sandheden. Der er ikke fjernet nogen folkeoplysningsudvalg i kommunerne; det er gjort frivilligt. Men vi kan sikkert konstatere, at Socialdemokratiet hellere ser tvang og central lovgivning. Vi ved bedst herinde, hvad der er godt for folket derude, det er det, hr. Carsten Hansen står og siger.

Vi har faktisk tillid til, at kommunerne selv kan formulere indholdet af deres fritidspolitik, selv kan formulere, hvordan de vil indrette sig. Det har vi helt tillid til. Jeg vil godt sige til hr. Carsten Hansen, at jeg synes, vi skal holde os til virkeligheden, nemlig at Venstre vil decentralisere, og Socialdemokratiet vil centralisere. Det er svaret, det er signalet til dem, der arbejder i folkeoplysningen. Tak for det, hr. Carsten Hansen.

Formanden:

Så er det hr. Carsten Hansen som ordfører.

Carsten Hansen (S):

Det er jo rart, at man får ordet efter sådan en svada fra hr. Leif Mikkelsen. Der er vist ikke nogen tvivl om, at der er skåret voldsomt på folkeoplysningen i de her år.

Men lad os nu forholde os til det, lovforslaget handler om. Det handler nemlig om regeringens noget for noget- penge, nemlig omstillingspuljen på tre uddannelsesområder.

Som hr. Aage Frandsen også bemærkede, har vi jo i Uddannelsesudvalget og også ved samrådet, vi havde omkring den kommende lovgivning, forsøgt at bore i, hvor mange af pengene der er gået tilbage, og det vil nok vise sig, at det bliver en ganske stor del af de enkelte skoleformers egne penge, der ikke går tilbage til skoleformerne, men ender i finansministerens eller undervisningsministerens egen lomme.

Det handler om tre skoleformer, og jeg vil godt sige, at det ikke er det mest gennemskuelige lovforslag, vi endnu har set her i Folketinget. Det fremgår således ikke, hvor mange penge der

er tale om, ligesom det kræver en nærmere dektivmæssig opmærksomhed at følge med i, hvordan den såkaldte omstillingspuljes liv og leved vil være fremover.

Det er med andre ord lidt vanskeligt at gennemskue, hvor meget og hvilke puljer der går hvorhen, og hvad det økonomiske nettoresultat af hele øvelsen bliver – det vil vi selvfølgelig bore i – og dermed også, hvilken effekt de enkelte dele af det her lovforslag vil få for den enkelte skole. Vi håber at kunne klare mere op i forbindelse med udvalgsarbejdet.

I forhold til det konkrete forslag har vi en række kommentarer.

For så vidt angår de frie kostskoler, er det fint nok, at vi taler om danskundervisning til tosprogede elever, men vi synes i virkeligheden, det burde have været anderledes.

Vi mener også, at den forstærkede vejledningsindsats er en god ting.

Men som jeg har sagt tidligere, tyder noget på, at de her noget for noget- penge ikke kommer tilbage til skolerne, nu bliver de måske kanaliseret om på en anden måde, så det bliver et tillægstaxameter, men alligevel.

Vi har også noteret os, at der sker en forvridning af tilskuddene til fordel for de undervisningspligtige elever, og det er selvfølgelig at tage hul på en ændring af 10. klasses skæbne i forhold til efterskolerne. Det er ud fra et socialdemokratisk synspunkt meget bekymrende, og det vil vi selvfølgelig også grave i under udvalgsbehandlingen.

Med hensyn til produktionsskolerne har vi jo hørt flere gange i dag, at de ikke har fået ret mange af deres egne penge tilbage, så det er fint nok, at den nuværende udslningsordning blødes op, så det er alle kompetencegivende uddannelser, der belønnes med et udslningsstaxameter.

Men vi har jo også set høringsvaret fra Foreningen af Produktionsskoler og Produktionshøjskoler og Lærerforeningen, og det problematiserer altså eksistensen af de mange forskellige taxametre.

Kl. 18.15

Derfor synes vi, der er grund til at se på, om de foreslåede ændringer er hensigtsmæssige, også når vi ser på det samlede billede, og under udvalgsarbejdet vil vi godt have klargjort, om det er holdbart dels at have to forskellige slags udslninger, dels at have seks forskellige taxametre.

Når vi kigger på det samlede billede af det, må vi sige, at i forhold til de andre punkter er der brug for en afklaring, og derfor vil vi afvente udvalgsbehandlingen, før vi gør vores stilling op, men vi synes, at der er en lang række bekymrende ting i det her lovforslag.

Louise Frevert (DF):

Dette lovforslag er en opfølgning på finanslovaftalen om omstillingsreserven og regelforenklings, som vi i Dansk Folkeparti ser som et godt skridt i den rigtige retning mod afbureaukratisering.

Alt i alt er dette lovforslag en opfølgning på gennemsigtighed og regelforenklings i den offentlige sektor, og det mener vi i Dansk Folkeparti er yderst relevant, da tingene alt for ofte er komplicerede. Mange af de tiltag, der er i dette lovforslag, er efter aftale med de pågældende skoleforvaltninger, hvor man er blevet enige om, at det er fornuftigt at forenkle reglerne, så der kommer en mere gennemskuelig administration af de offentlige midler.

Et tiltag, som vi synes er meget godt, er, at man skal forbedre vejledningsindsatsen både på folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. Det er alfa og omega i vores samfund, at de unge mennesker på et så tidligt tidspunkt som muligt i deres uddannelsesforløb bliver vejledt på den bedste og mest effektive måde, og vi mener, at det er et af de rigtig gode tiltag, at man styrker vejledningen af eleverne på disse skoler.

Med hensyn til økonomien og formuleringen i lovforslaget synes jeg, at det er en god idé som angivet i bemærkningerne, »at eleverne opnår større personlig og faglig afklaring«. Det er utrolig væsentligt, at unge mennesker er klar over deres egen formåen – mange gange uformåen – men det kan sandelig blive vendt til noget positivt, når man har en ordentlig vejledning, så man kan blive sporet ind på lige netop den uddannelse, som passer til en. Det er jo sådan, at mange gange ser andre ens situation bedre og mere klart, end man selv ser den. At vejledningstilbuddet skal være en del af skoleopholdet, er bare helt i orden, således at det kan blive en del af profilen på skolerne ved, at det også er indarbejdet på skolernes hjemmeside på internettet.

Et af de tiltag i lovforslaget, som Dansk Folkeparti i særdeleshed er begejstret for, er de nye tiltag for produktionsskolerne, nemlig at bestyrelsen for hver enkelt produktionsskole skal ud-

arbejde en strategi for skolens udslningsindsats, og at den skal offentliggøres på skolens hjemmeside. Det er endnu et tiltag med hensyn til gennemsigtighed, at materialerne og skolerens profil er tilgængelige for offentligheden.

Ved udslningsstrategien er det bl.a. samarbejdsaftaler med andre uddannelsesinstitutioner og arbejdspladser, der her er på tale. Desuden vil man sørge for, at den tilskudsudløsende udslning ikke kun kan ske til SU-berettigede uddannelser, idet man for produktionsskolerne vedkommende har ytret ønske om, at der skal være mulighed for at få de unge mennesker ind på SOSU eller PGU eller egu, sådan at man kan være sikker på, at man målretter uddannelses tilbuddet og i sidste ende udslningsindsatsen til den enkelte deltager/elev.

Nu bliver det også sådan, at der ikke bliver ekstraudgifter til produktionsskolerne, når de ønsker at sende en elev til undervisning på en anden skole. Dette tilskud gøres hermed til en varig del af starttilskuddet for produktionsskolerne.

Det er også en god idé, at en skole, når den modtager grundbeløb for en god udslning, forpligter sig til at dokumentere, at der er indgået en samarbejdsaftale med f.eks. uddannelsesinstitutioner eller private virksomheder.

Vi mener også, at det er en god idé, at man nu kan give tilskud til de frie grundskoler til indkøb af computere til elever i 3. klasse. Med den øgede teknologiske udvikling er det vigtigt, at børn på et så tidligt tidspunkt som muligt får mulighed for at bruge computere, og her giver man mulighed for at yde et tilskud på op til 2.000 kr., hvis skolen selv har ydet et tilsvarende eller større beløb.

De høringsberettigede parter har udtrykt stor tilfredshed med lovforslaget, og det kan vi kun være glade for og støtter op om.

Kl. 18.20

Helle Sjelle (KF):

Ligesom sidste år er der i år en omstillingsreserve i Undervisningsministeriet, og det her lovforslag indebærer en udmøntning af den reserve. Den fordeles efter et noget for noget-princip, hvilket betyder, at institutionerne simpelt hen skal vise vilje til omstilling, og det er så dem, der yder en ekstra indsats, der svarer til de pålagte effektiviseringskrav, som får pengene igen. Skolerne skal simpelt hen opfylde bestemte krav for at få pengene retur. Det synes vi er ret fornuftigt i Det Konservative Folkeparti.

Ligesom jeg påpegede sidste år, synes vi, det er meget vigtigt, at uddannelsesinstitutionerne hele tiden er parate til at være med til at bruge midlerne på den mest hensigtsmæssige måde i forhold til de behov, som omverdenen nu engang stiller de her institutioner over for.

Lovforslaget indeholder også flere fornuftige forenklinger og afbureaukratiseringer, som vi fuldt ud kan tilslutte os i Det Konservative Folkeparti.

Alt i alt synes vi, det er et godt forslag, og vi støtter det.

Aage Frandsen (SF):

Når man hører os ordførere udtale os om det her lovforslag, skulle man tro, det var forskellige lovforslag, vi forholder os til. Man kan forholde sig til det her lovforslag ud fra: Hvordan var det sidste år i den gældende lov? Og så har man foretaget nogle forenklinger, så det ikke bliver så tåbeligt, som det var sidste år.

Men det, der i den forbindelse også er spørgsmålet, er: I hvilket omfang synes vi, at det, der er gældende i det statslige, i det offentlige system, også skal gælde for de frie skolers system? Det er efter vores opfattelse en meget principiel diskussion, som jeg kan forstå at i hvert fald Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti slet ikke vil kendes ved, og som Venstre kan blive tvunget til at kendes ved. Det er en meget principiel diskussion, når vi behandler det her lovforslag.

I forhold til sidste år, hvor det både vedrørte erhvervsskoler, produktionsskoler, efterskoler og højskoler, så drejer det her sig jo kun om produktionsskoler, efterskoler og højskoler og så frie grundskoler, og det vil sige, at vi her har at gøre med tre former for frie skoler, mens produktionsskoler primært må sige at være offentlige institutioner, som ikke kan rubriceres i kategorien frie skoler.

For produktionsskolernes vedkommende må man sige, at det her er bedre end sidst; det er klart – det kunne jo heller ikke blive anderledes. Sidste år var det kun en tredjedel af pengene, der kom retur, og man må regne med, at det bliver bedre med det her; og derfor er det her bedre for produktionsskolernes vedkommende. Men alting kan måles i forhold til et udgangspunkt, som her er mildt sagt så ringe, at det kun kan blive bedre.

Når det så drejer sig om efterskoler og højskoler og frie grundskoler, er det ud fra en principiel holdning, vi vurderer det her lovforslag. Vi

mener ikke, at staten skal regulere disse skoleformer på samme måde, som man regulerer offentlige uddannelsesinstitutioner. Det er en helt principiel opfattelse, vi har af de her ting. Vi mener rent faktisk, at den skoleverden her er bedst til selv at finde ud af det, og det er de i samarbejde med brugerne på området. Hvis brugerne vil have den måde, man driver skoler på, når det drejer sig om frie grundskoler, efterskoler og folkehøjskoler, så overlever de; hvis ikke brugerne vil have det på den måde, så overlever de ikke. En del af den frie skoles tænkning er, at det er borgerne, der bestemmer – i det her tilfælde forældre og børn, hvis det er grundskolerne eller efterskolerne, og hvis det er folkehøjskolerne, så er det selvfølgelig de mennesker, der søger dem.

Den tænkning, der ligger her, og som også lå i det forslag, vi havde med at gøre sidste år, går ud fra den betragtning, at der er noget, der er bedre end noget andet, og det præmierer man så fra statens side. Det mener vi også er rigtigt, når det drejer sig om det statslige eller det offentlige skolesystem, men vi mener ikke, det er rigtigt i det her tilfælde.

Vi har allerede været inde på spørgsmålet: Hvad betyder det her så for fremtiden? For det er klart, at regeringen med sit flertal i Folketinget kan ændre de her skoleformers vilkår så meget, at man også ændrer indholdet efterhånden. Det gælder folkehøjskolerne, og det gælder også efterskolerne, at man med et tilskudssystem kan tilskynde forældrene til på en eller anden måde at vælge en adfærd, som de måske ellers ikke ville have valgt. Det er så ud fra den betragtning, at staten/regeringen siger: Vi er de klogeste.

Kl. 18.25

Problemet er så bare lige nu, at forældrene sådan set ikke rigtig kan ændre adfærd på nuværende tidspunkt, for for efterskolernes vedkommende er eleverne jo indskrevet. De kan altså ikke lige nu pludselig ændre adfærd, og man griber ind i den situation, som de kender. Men det er sådan set ikke det mest afgørende for os, det mest afgørende er, at man altså i den grad vil styre det fra statens side.

Derfor er vores stillingtagen til det her lovforslag helt principielt, at tænkningen på det her område, noget for noget, som vi så lanceret sidste år, er vi inderligt imod. Vi tror, folk selv er klogere end staten er, og det gælder, uanset om staten er den ene regering eller den anden regering.

Marianne Jelved (RV):

Sidste år var Det Radikale Venstre forligspartner med regeringen og Dansk Folkeparti om noget, der ligner dette lovforslag. Der er mange gængselige elementer, og der er sket nogle ændringer.

I år er vi ikke en del af forligskredsen på det her område, og det er vi ikke af hovedsagelig to grunde – og så en tredje grund, som er lidt typisk radikal, og den vil jeg begynde med: Vi er nemlig ikke medfinansierende på det her i år, så vidt jeg kan gennemskue det, og derfor kan vi heller ikke tillade os at stemme for det.

Men der er også – og det er de to andre grunde – to problemer i det. Vi bryder os bestemt ikke om den del, der kommer ind omkring efterskolerne, hvor man nu udvider tilskuddet til de undervisningspligtige børn, for det er tydeligt, hvad hensigten er, nemlig at nedbringe andelen af 10.-klasse-elever. Det kan man have som målsætning for en regering; det skal jeg ikke underkende eller sætte spørgsmålstegn ved, det er et regulært motiv. Vi deler bare ikke hensigten, som kommer frem her. Vi vil gerne diskutere 10. klasse, og om man kan forbedre 10. klasses målretning osv., det er vi helt åbne over for. Men det her er i virkeligheden en bagvendt måde at gøre de : på. Vi synes ikke, det er rimeligt at bruge pengene på den måde.

En anden grund er den mere principielle, at vi er ved at blive lidt betænkelige i Det Radikale Venstre ved den stigende brug af puljemidler – vi har selv har været med til det, så det er en generel kritik og også en selvkritik – og tror, at det nu er tid til, at vi begynder at prøve at stoppe op og vurdere, om det er den rigtige måde at gøre tingene på.

Som regel er puljerne relativt små i forhold til de store penge, der bliver brugt til det samlede uddannelsesvæsen, også inden for de forskellige dele af uddannelsesområderne, og det kan virke lidt kunstigt, at man skal sidde og søge og gøre sig umage med at finde måder at dokumentere, at man kan blive berettiget til midler fra de forskellige puljer.

Det vil vi gerne have en principiel diskussion af, og vi vil prøve at se, om vi kan få forenklet systemet og gøre tingene på en lidt mere hensigtsmæssig måde, fordi der bliver for meget bureaukrati i det efter vores opfattelse og måske for meget detaljstyring. Så vi vil gerne snart have visket tavlen ren og begynde forfra på hele den diskussion om finansieringen af uddannelsessystemet.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

De sidste bemærkninger fra fru Marianne Jelved kan jeg kun tilslutte mig. Det her med tillægstaksterne er jo dels en del af sidste års finanslov, dels en del af alt det her med at fordre hunden med dens egen hale: Først tager man pengene fra uddannelserne, og derefter giver man pengene tilbage igen i et eller andet omfang og til bestemte formål. Det er også det der sker her, og selv om der kan være fornuft i nogle af de ting, pengene skal bruges til, jamen så ændrer det ikke på, at regeringen på den her måde udhuler uddannelsernes dagligdag og skaber en større grad af statslig styring, og det bryder vi os ikke om. Vi mener, at når vi behandler de her uddannelsesformer, som vi har med at gøre i det her lovforslag, jamen så knækker det den helt centrale tankegang bag de uddannelsesformer.

Så skal jeg sige, at vi heller ikke har kunnet dechiffrere et nettoresultat af det her forslag, og det må man sige er et andet principielt problem, når man behandler det her. Vi kan ikke se et nettoresultat – det håber jeg ministeren måske kan komme lidt nærmere ind på – og dermed er det lidt svært for os at slå fast, om hunden, når den nu fodres med sin egen hale, så oven i købet skal efterlade en bid til statskassen, eller om den får lov til at spise det hele selv. Vi synes, det er en helt forkert tankegang, og jeg kan som sagt kun tilslutte mig Det Radikale Venstres ønske om at viske tavlen ren, starte forfra og lade være med at have al den puljestyring i uddannelsessystemet.

Kl. 18.30

Bodil Kornbek (KD):

Principielt ønsker Kristendemokraterne ikke, at staten skal regulere de frie skoler på samme måde som de offentlige skoler, for vi vil værne om de frie skoler med vægt på *frie* skoler. Derfor var vi heller ikke med på forslaget sidste år om puljestyring af de frie skoler, og det er vi selvfølgelig heller ikke i år.

Der er også i dette forslag en helt grundlæggende årsag til, at Kristendemokraterne ikke stemmer for det. Undervisningsministeren forsøger ad bagveje at underminere 10. klasse og dens eksistensgrundlag, og det er tankevækkende, at undervisningsministeren gør det uden en forudgående debat. Den kommer altså først i det nye år.

Det er beklageligt, at man på den måde tilsidesætter en proces, hvor der kan være en åben diskussion og dialog om 10. klasses fremtid.

Man foregriber hele det arbejde, der sådan set skal gøres, også i de forskellige partier, og den åbne dialog, der må være i ethvert demokratisk samfund, ved på den måde at underminere 10. klasse allerede nu. Der står i § 23 a, det nye stk. 4:

»Staten yder til efterskoler et særligt tilskud ud fra antallet af årselever, hvori alene indgår undervisningspligtige elever i henhold til folkeskoleloven, gange en tillægstakst«.

Det vil sige, at i omstillingsreserven indbygger man et økonomisk incitament for efterskoler til at optage 9.-klasse-elever frem for 10.-klasse-elever, og det er altså et bevidst forsøg på at profilære efterskolernes elevsammensætning.

Der sker med lovforslaget en øget statslig styring af efterskolerne med fokus på udvalgte interesseområder for regeringen. Dette betyder en betydelig skævvridning af tilskuddene til de undervisningspligtige elever på bekostning af bl.a. kvalitetsudvikling af de enkelte efterskoler og ikke mindst tidligere opfattelser af, hvilke formål efterskolerne egentlig tjener. Efterskoler bør også fremover være en skoleform for de 14- til 17-årige unge og ikke mindst for de elever, der af egen fri vilje og lyst ønsker at tage 10. klasse på en efterskole.

Københavns Kommune har afgivet et af de få høringssvar, hvor man er bevidst om den opfindsomme måde at køre 10. klasse ud ad bagdøren på. Københavns Kommune skriver, at de har bemærket, at hensigten med at udbygge med nye tillægstakster vedrørende efterskoler bl.a. er at formindske den enkelte elevs samlede uddannelsestid.

Vi kan på ingen måde stemme for dette forslag.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne for Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Venstre for tilslutningen til lovforslaget, og jeg vil gerne allerede nu give tilsagn til Socialdemokraternes ordfører om, at jeg naturligvis undervejs i udvalgsarbejdet bistår med de oplysninger, der måtte være behov for. Jeg håber naturligvis, at de oplysninger kan munde ud i, at Socialdemokraterne kan tilslutte sig lovforslaget og stemme ja ved tredje behandling. Jeg forstod i hvert fald på ordføreren, at der var en åbning.

Så vil jeg gerne knytte et par kommentarer til debatten og først sige til hr. Aage Frandsen, at jeg har nu aldrig nogen sinde forstået, at det skulle være specielt uliberal at stille krav til an-

vendelsen af offentlige midler. I hvert fald er der tale om en fortolkning af liberalisme, som jeg ikke er enig i, og derfor mener jeg ikke, at fordi man tilhører kategorien – sådan tror jeg hr. Aage Frandsen benævnte det – frie skoler, har man trukket en fribillet, så det offentlige ikke kan stille krav til skolerne, i dette tilfælde om at være med til at løfte en samfundsmæssig opgave. Den fortolkning af liberalisme er jeg ikke enig med hr. Aage Frandsen i, såfremt det skulle forstås på den måde.

Hr. Carsten Hansen var i forbindelse med en ordveksling om højskolerne med hr. Leif Mikkelsen inde på, at man med hr. Carsten Hansens eget udtryk fodrer hunden med dens egen hale. Jeg vil gerne gøre opmærksom på og understrege, at der rent faktisk er tale om, at højskolerne får tilført 4,5 mio. kr. ekstra ud over det beløb, som højskolerne selv har bidraget med til omstillingspuljen, så lige præcis i dette tilfælde er der under ingen omstændigheder tale om at fodre hunden med dens egen hale.

Kl. 18.35

Så vil jeg gerne understrege over for fru Marianne Jelved, at den målsætning, regeringen har om, at færre unge skal gå i 10. klasse – eller at færre unge bør have behov for et ekstra år i grundskolen, før de vælger deres videre uddannelse – så vidt jeg har forstået faktisk er den samme målsætning, som den tidligere regering havde. Den mundede rent faktisk ud i en ændring af folkeskoleloven, netop med henblik på at målrette 10. klasse til den gruppe unge, som har behov for et ekstra år i grundskolen.

Jeg er kommet til den konklusion, at i henhold til den evaluering, som blev offentliggjort her i sommer, mener jeg, vi har en forpligtelse til at se på indholdet af netop den del af folkeskoleloven. Evalueringen nåede frem til, at de unge, som vælger 10. klasse, fordi de har behov for et ekstra år i grundskolen – altså de unge, som den tidligere regering definerede som målgruppen for 10. klasse – rent faktisk ikke får tilstrækkeligt udbytte af et ekstra år i grundskolen.

Jeg mener faktisk, vi svigter, hvis vi ikke er villige til at følge op på de ændringer, der blev vedtaget her i Folketinget i 1999 for netop at sikre, at de unge, som dengang blev defineret som 10. klasses målgruppe, også får udbytte af et ekstra år i grundskolen. Det vil jeg vende tilbage til, selv om det ikke er det, lovforslaget her handler om.

Derfor er det også forkert, når fru Bodil Kornbek ikke kun antyder, men faktisk understreger

– sådan forstod jeg det i hvert fald – at der er tale om en underminering af 10. klasse. Det er der overhovedet ikke, for det handler ikke om indholdet af undervisningen i 10. klasse. Det handler om at sikre, at også efterskolerne bidrager til at give elever i den undervisningspligtige alder et tilbud, som mange unge har stor glæde af, nemlig et efterskoleophold. Det handler altså ikke om den del af folkeskoleloven, som vedrører indholdet i 10. klasse, så derfor er det, fru Bodil Kornbek nævnte, ikke korrekt.

Jeg er heller ikke enig med fru Bodil Kornbek i, at forslaget er kommet frem uden forudgående debat. Faktisk var det fremme allerede sidste år i forbindelse med diskussionen om omstillingspuljen, og jeg kom også frem med det, da evalueringen af 10.-klasse-loven blev offentliggjort. Allerede dengang nævnte jeg, at jeg gerne så, at efterskolerne i højere grad frigjorde sig fra 10. klasse som det eneste tilbud til unge.

Så vil jeg sige til fru Marianne Jelved og fru Pernille Rosenkrantz-Theil, at jeg for så vidt er enig i, at vi skal forsøge at komme væk fra det, nogle benævner som puljetyranniet i uddannelsessystemet. Det bør i det hele taget gælde i hele den offentlige sektor, og det er sådan set også det, vi har forsøgt i år med tilbageføringen af omstillingsreserven, hvor vi netop forsøger at gå væk fra puljer og derimod kanaliserer midlerne tilbage til institutionerne via taxameter. Her er taxametertilskuddet til undervisningspligtige elever lige præcis et udtryk for, at vi ikke har lavet en pulje, men at det kører via taxametrene.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Først vil jeg godt præcisere min egen sprogbrug.

Når jeg bruger ordet liberalisme, dækker det over den liberalistiske økonomiske tænkning, og den er Venstre 100 pct. tro imod med brugerbetaling og en række andre ting, som man kan sige er incitamenter. Men når jeg bruger ordet liberal, går det på den mere åndelige frihed, og det er her, jeg mener, Venstre svigter.

Det betyder ikke, at man ikke kan stille krav, for selvfølgelig kan man det. Men det gør man jo allerede, fordi man har som mål at stille krav, og de frie skoler er under alle omstændigheder underkastet grundlovens bestemmelse om, at man har mulighed for at tilbyde undervisning, der skal stå mål med folkeskolens. Det er jo et krav.

Kl. 18.40

Det, jeg angriber regeringen for, er, at den mener, at det er staten, der skal bestemme, om det

er 9. klasse eller 10. klasse, børnene og deres forældre skal benytte sig af på efterskolen. Jeg kalder det uliberal tænkning, at man bruger økonomiske incitamenter på den måde, og jeg kunne jo spørge ministeren – det kan være, ministeren kan svare – hvor langt vi skal gå. Er det 9.500 kr. næste år, er det 13.000 kr. næste år, osv.?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg vil gerne takke for ministerens reaktion, men bare understrege, at jeg anerkendte, at regeringen er i sin gode ret til at have en målsætning for 10. klasse og brugen af 10. klasse, og det synes jeg vi kan diskutere. Det er jeg åben over for.

Men det, jeg ikke synes Det Radikale Venstre skal støtte, er, at man via de økonomiske ressourcer og den måde, man tildeler dem på, skaber et incitament, der foregriber en diskussion om 10. klasse og dermed skaber et økonomisk incitament i forældre kredsen til at sætte deres børn i efterskole i 8. eller 9. skoleår i stedet for i 10., hvis det i givet fald var det, de havde tænkt sig. Det er det, vi ikke vil være med til, fordi det ikke bygger på en diskussion om, hvordan vi håndterer 10. klasse, og om vi skal ændre nogle ting ved 10. klasse.

Jeg vil bare for en sikkerheds skyld sige, at jeg ikke synes, der er stor brug for at ændre ved noget, men jeg er åben over for diskussionen med ministeren i det nye år.

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KD):

Det kan godt være, jeg har udtrykt mig uklart, men så vil jeg gerne rette op på det nu.

Når jeg taler om, at der ikke har været en debat, tænker jeg ikke på en debat om lovforslaget her. Jeg tænker selvfølgelig på en debat om 10. klasse, fordi jeg havde en forståelse af, at der ville komme en debat om 10. klasse, vistnok i februar. Jeg mener sådan set, det er det, undervisningsministeren har været ude med, men hvis der ikke kommer en debat, må jeg ærgre mig over, at jeg ikke har rejst en forespørgselsdebat om 10. klasse, for jeg vil meget gerne deltage i en debat om 10. klasse.

Det, der sker med lovforslaget her, er jo, at man tager nogle midler fra efterskolerne, som de efterfølgende kan søge at få tilbage via nogle puljer, hvis de vel at mærke tager de undervisningspligtige elever, dvs. 9. klasse. Det er altså et vink med en vognstang om, at man vil underminere 10. klasse, inden vi overhovedet har haft

debatten, og det er den debat, jeg efterlyser. Jeg efterlyser ikke en debat om dette lovforslag, for den har ligget lidt i luften siden sidste år. Nej, det er en debat om 10. klasse: Hvordan vil vi se på den i fremtiden? Det er den debat, jeg efterlyser, og det er den debat, vi ikke har haft.

Jeg diskuterer gerne indhold og pædagogik osv. osv., men bare at sløjfe noget forlods uden at have haft en diskussion om det beklager jeg.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jamen der er jo heller ikke tale om bare forlods at sløjfe noget uden at have haft en diskussion, og i det hele taget sløjfer vi ikke noget her. Der vil fortsat være mulighed for, at de efterskoler, som ønsker det, kan tilbyde unge et efterskoleophold i 10. klasse. Det ændrer forslaget ikke på.

Forslaget giver efterskolerne et incitament til at give et tilbud til 8.- og 9.-klasse-eleverne svarende til det tilbud, de giver i dag til 10.-klasse-eleverne, og frigøre sig for alene at koncentrere sig om 10. klasse. Det hænger naturligvis sammen med, at vi fra regeringens side ønsker at fastholde, at der er 9 års undervisningspligt. Der er 9 års undervisningspligt, og det har jeg sådan set ikke hørt nogen i Folketinget foreslå ændret. Det blev ikke rejst krav om det undervejs i de meget grundige forhandlinger, vi havde om ændringer af folkeskoleloven, så vi ønsker at fastholde, at der er 9 års undervisningspligt. Derfor mener jeg også, det bør være en opgave for efterskolerne, at de i stedet for alene at koncentrere sig om at give et tilbud til unge i 10. klasse, også giver et tilbud til unge i 8. og 9. klasse.

Jeg er meget glad for, at fru Marianne Jelved netop er enig i, at vi skal holde tingene adskilt. Ét er selve indholdet i 10. klasse, og hvordan vi bygger 10. klasse op, og noget andet er det, vi drøfter her, nemlig tilbageførslen af omstillingsreserven.

Jeg vil gerne understrege som svar til fru Bodil Kornbek og også til fru Marianne Jelved, at hvis vi når frem til, at der skal ske ændringer af indholdet i 10. klasse, må det naturligvis være ændringer, som vedrører alle udbydere af 10. klasse. Det skal ikke være sådan, at vi først drøfter 10. klasse i folkeskolen og derefter 10. klasse i efterskolerne. Når vi taler om det indholdsmæssige, må det vedrøre samtlige udbydere af 10. klasse.

Kl. 18.45

Så vil jeg sige til hr. Aage Frandsen: Jeg har sådan set allerede været inde på det, men jeg un-

derstreger, at vi har 9 års undervisningspligt, og det ønsker jeg ikke at ændre ved.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

20) Første behandling af lovforslag nr. L 84: Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion, lov om erhvervsuddannelser, lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om produktionskoler. (Fornyelse af vekseluddannelsesprincippet, finansieringsomlægning m.m.).

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs).
(Fremsat 13/11 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Formanden:

Der har her været et ønske om, at man fik dobbelt taletid. Det har jeg imidlertid ikke sagt ja til, for vi skal jo ikke flytte udvalgsbehandlingen ned i Folketingssalen, men formanden vil se med milde øjne på det, hvis der er behov for, at en ordfører går lidt ud over de 5 minutters taletid, som ellers er gældende ved førstebehandlingerne.

Forhandling

Tina Nedergaard (V):

Tak til formanden for den let forlængede taletid.

Erhvervsuddannelserne fungerer som helhed meget fornuftigt i Danmark. Vekseluddannelsesprincippet er et reelt valg for langt de fleste elever, og de drager nytte af de forskellige